

HLEMÝŽD: uslintaný šipkař

(V. Vašák: Když spolu zvířata chodí, XYZ, 2019 – upraveno)

Říkám na rovinu: hlemýžď je divnej. Chvilku je kluk, chvilku holka, jak se mu to hodí. A k tomu všemu ještě ten jeho domeček!

Neznám moc zvířat, která by si s sebou po celý život tahala barák. Ten šnečí je pravotočivý (najde se ovšem i pár levotočivých rebelů) až s pěti závity. Z domečku vystrkuje pan domácí jen hlavu a jednu nohu. Aby si ji neodřel, vylučuje sliz, který má hojivé účinky. Na hlavě má šneček dva páry tykadel. Z delších třetí oči (vidí ovšem jen pár centimetrů před sebe), kratší jsou de facto ruce a nos. Tyto smysly má daleko vyvinutější. Hlemýžď si pochutnává hlavně na rostlinkách, které si před tím nastrohuje svým pilníkovitým jazykem. Na pastvu se vydává v noci a po dešti. Nepohybuje se však rychleji než pět metrů za hodinu.

Hlemýždi se často věnují páření. Každý je současně kluk i holka, ale sám se oplodnit nemůže. Ačkoli jistí dovedové z východní Afriky to prý umějí. Když se hlemýždi potkají, považují se automaticky za kluka a toho druhého za holku. Pokud tomu dojde v příhodnou dobu, oba se vztyčí, přitisknou se k sobě chodidly. Pak vystřelují do pohlavního otvoru „samičky“ šipky a vyměňují si spermie, což může trvat i celý den. A protože je to baví, zkouší totéž také u sousedů. O tom, kdo se nakonec stane otcem, nerozhoduje jen pořadí, v jakém se k páření dostavil, ale i přesnost v doplňkové disciplíně – v šipkách.

Po páření se začíná šnek načas měnit v samici. Za čas se mu začnou objevovat ve vaku u hlavy první vajíčka. To je pro něj signál, aby se vyhledal nějaké tiché místo, kde začne snášet. Pak vajíčka pečlivě zahrabe. Tato událost se může opakovat každé čtyři měsíce. Vytlačit dohromady až šedesát vajíček je pro šneka tak vyčerpávající, že když vyklopí poslední várku, zamíří někteří pomalým krokem rovnou do věčných lovišť. Nejvýkonnější jsou naopak schopni se už za čtyřicet hodin poté znovu pářit. Za necelý měsíc se z vajíček vylíhnou malinkatí šnečci, kteří mají už od narození na zádech průhledné domečky.

Pokud dlouho prší a hrozí, že jim vnikne do baráku voda, uzavře hlemýžď vchod pergamenovými dvířky, které si po večerech uslintal. Když se pak na zimu zavrtá do země, vyrobí si – aby nenastýdl – pevný poklop s průduchy, na který si ve svém těle strádal materiál po celé léto. Pokud na zahrádce hlemýždě nerozslápneme, dožije se až sedmi let. Víte, jak se pozná šnečí důchodce? Podle bílé ulity a loudavé chůze. Každopádně se za ně přimlouvám. Hlemýždi zdaleka nepáchají takové škody jako slimáci.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

„Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346. Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

VÍM

CHCI VĚDĚT

DOZVĚDĚL JSEM SE

„Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

„Zkoumavé čtení: systematické zavedení dílny čtení a oborového čtení do výuky na 2. st. základních škol /na víceletá gymnázia v ČR“, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_076/0016346.

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.